

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

Mateřská škola Na kopečku Teplice 10, Bohosudovská 111

Adresa

415 10 Teplice, Bohosudovská 111

Identifikátor zařízení: 600 084 558

Zřizovatel: Město Teplice, náměstí Svobody 1, 415 95 Teplice

Školský úřad v Teplicích Masarykova 66

Termín konání orientační inspekce: 5. a 8. listopadu 1999

Čj.	065 756/99-1130
Signatura	of5at101

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Pro vzdělávací činnosti si učitelky vytvořily čtvrtletní přehled úkolů, které čerpají přímo z odborných publikací (Šimon půjde do školy, Školka plná zábavy apod.) nebo z časově tematických plánů. S těmito úkoly dále pracují v týdenním tematickém celku a v denní písemné přípravě. Plánování zahrnuje všechny složky vzdělávání, respektuje didaktické zásady, sleduje mravní výchovu. Úkoly jsou ve vztahu ke smíšené skupině dětí diferencovány. Plánování, které je prováděno v integrovaném celku a je spíše zaměřeno na úkoly k programově řízeným činnostem, postrádá přirozené souvislosti s některými činnostmi.

Úroveň plánování a přípravy, která souvisí s kvalitou vzdělávací činnosti, hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Podmínky vzdělávací činnosti

Pedagogické pracovnice, jejichž přímá činnost s dětmi byla inspekcí sledována, jsou odborně a pedagogicky způsobilé pro tento typ zařízení. Učitelky včetně ředitelky se dále vzdělávají a dosaženou odbornost využívají ve vzdělávacím procesu nebo při vedení zájmových kroužků. Vhodné rozvržení pracovní doby učitelek, které umožňuje individuální práci s dětmi, je příznivým ukazatelem o promyšlené organizaci.

Pro realizaci vzdělávacích činností má škola vhodné prostory. Tvoří je dvě třídy s hernami, tělocvična, lehárny, společná jídelna a účelně upravená místnost, kde se realizují zájmové činnosti. Obě třídy, kde byly sledovány spontánní a řízené činnosti, prostorově vyhovují počtu dětí i programům tříd. Poněkud stísněné prostory tělocvičny částečně omezují pohyb dětí při organizovaných tělovýchovných aktivitách.

Uspořádání jednotlivých místností je pro děti bezpečné a jejich vybavení je účelné a funkční. Prostory jsou zařízeny novým dětským nábytkem, který byl pořízen se záměrem přípravy zdravého prostředí pro realizaci projektu „Zdravá mateřská škola“. Jeho vhodné členění umožňuje dětem volný přístup k pomůckám i hračkám. Pro hry jsou v každé třídě zřízeny motivující kouty, které jsou vybaveny rozmanitými druhy hraček, kvalitními pomůckami a literaturou pro děti. Využívána je audiovizuální a elektronická technika, kterou má každá třída k dispozici. Veškeré prostory jsou udržovány v naprostém pořádku a čistotě. Interiér školy je estetický a pro děti podnětný. Na výzdobě prostor se podílejí děti i pedagogické pracovnice.

Stanovený režim dne respektuje požadavky a potřeby dětí předškolního věku (biorytmus, stravovací zvyklosti, individuální potřebu spánku), dodržují se vymezené časy pro pobyt venku a podávání stravy. Pitný režim je zajištěn formou teplých nápojů, avšak nedostatek pohárů neodpovídá hygienickým požadavkům. Pravidelně se realizuje péče o chrup, organizuje se otužování dětí studenou vodou, zařazují se relaxační chvíle, denně jsou ve třídách využívány pračky vzduchu. Spontánní a řízené činnosti se vzájemně prostupují a jejich míra je v rovnováze.

Pro vzdělávací činnosti mají navštívené třídy velmi dobré podmínky.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

Učitelky se denně na svoji přímou práci s dětmi písemně připravují. Organizováním činností, které vyplývají z denního programu a stanovených pravidel režimu dne, je vytvářen prostor pro rozmanité činnosti, umožňují dětem určitou volnost při výběru hry a pohybu. Nabídka denních činností je poměrně bohatá. Obsahem jsou volné hry dítěte, které zaujímají podstatnou část režimu, dále řízené činnosti, ke kterým patří denní cvičení a hlavní programově řízené aktivity. Požadavky a úkoly kladené na děti učitelky přizpůsobují k jejich věku, jejich možnostem a schopnostem. Pro realizaci řízených činností, které zahrnují všechny důležité složky, využívají učitelky vhodných prostředků a forem práce. Nejčastější využívaná forma je práce s menšími skupinami dětí. V některých případech, kdy je potřebná práce s celou skupinou dětí, uplatňují učitelky i frontální způsoby vedení (denní cvičení, tělesná výchova). Výraznou pozornost věnují individuálnímu přístupu, který je zřejmý ve věkově smíšeném členění dětí a realizuje se hlavně při specifických činnostech (výtvarná a pracovní výchova). Tímto složením je pro děti vytvářeno přirozené sociální klima, které umožňuje soužití dětem k sobě blízkým (např. sourozencům nebo kamarádům). Touto formou jsou vytvořeny velmi pozitivní podmínky k rozvoji vzájemné interakce, samostatnosti dětí v sebeobsluze, k rozvoji kulturních i společenských návyků např. při stolování.

Organizace činností a způsob práce s dětmi jsou promyšlené a velmi dobré.

Motivace a hodnocení

Příjemná a přátelská atmosféra byla zaznamenána v každé třídě. Klidný a vstřícný přístup byl patrný již při ranním setkání, kdy učitelky vlídným přijetím vytvářejí dětem citové a bezpečné zázemí. Učitelky používají motivaci jako stimul k aktivizaci dětí, která je využívána (např. hra, moment překvapení, hudební doprovod apod.) při vstupu nebo v průběhu řízené činnosti. Herní aktivity byly namotivovány, ale v některých případech postrádaly přirozenou souvislost s tematickým okruhem. Průběžně jsou prověřovány a upevňovány získané poznatky dětí, jejich dovednosti a návyky. Sledována je zpětná vazba. Dětská aktivita je průběžně podněcována a povzbuzována. Učitelky posilují zdravou sebedůvěru dětí, pomáhají řešit dětské problémy, snaží se vytvářet nesoutěživé prostředí. Při hodnocení pozitivně oceňují snahu o pokrok některých málo aktivních dětí.

Motivace a hodnocení má spíše nadprůměrnou úroveň.

Interakce a komunikace

Atmosféra tříd je tvůrčí a činorodá, podporuje komunikační prostředí založené na vzájemném respektování a partnerském vztahu. Učitelky se snaží vyhýbat manipulativnímu vedení a poučování dětí, naopak vytvářejí dětem dostatek prostoru pro verbální či neverbální komunikaci, vždy je podporována spontaneita a otevřenost dětí. Velmi dobrá úroveň slovního projevu byla zaznamenána u obou učitelek, ale také u provozního personálu, který spolupracuje s dětmi v režimových momentech.

Atmosféra tříd je vstřícná, komunikační prostředí je podporováno. Úroveň interakce a komunikace je ve třídách velmi dobrá.

Spontánní činnosti

V denním programu je volná hra chápána jako důležitá složka výchovy a respektována je jako hlavní činnost dítěte. Učitelky vytvářejí dostatečný časový prostor pro hru, děti nejsou omezovány ve prospěch řízených činností, ale je jim umožněno dokončit nebo vrátit se k započaté činnosti. Sledované hry byly zajištěny kvalitní nabídkou, která je pro děti otevřená a obsahově podnětná. V některém případě poztrácela nabídka logické souvislosti s tématem

denního programu, která by pomáhala přecházet z bezděčné činnosti k činnosti záměrné. Děti mají k dispozici dostatek funkčních, podnětných hraček a materiálů ke hraní. Podpora tvořivosti a fantazie dětí byla v obou třídách aktivizující a motivační, učitelky nenásilně a citlivě vstupovaly do her, napomáhaly dětem překonávat různá úskalí.

Spontánním hrovým činnostem je věnována dostatečná pozornost. Ve třídách mají pro hry velmi dobré materiální podmínky. Jejich úroveň lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Řízené činnosti

Navštívené činnosti mají promyšlenou strukturu. Jednotlivé oblasti vzdělávací činnosti jsou vyváženě zastoupeny v týdenních plánech. Programově řízené činnosti se realizují každý den a to buď v uceleném bloku činností nebo izolovaně. Jejich organizační základna zabezpečuje zdravý rozvoj dítěte. Učitelky cíleně stimulují dětské schopnosti respektují jejich individuální možnosti a zdokonalují jejich dovednosti. Při tom všem sledují a respektují psychohygienická hlediska (tempo, čas a únavu dětí). Sledované činnosti (denní cvičení, pracovní výchova, tělesná výchova) mají z většiny velmi dobrou úroveň. Jejich kvalita se odvíjí od individuálních schopností učitelek a jejich osobní invence. Nedostatky týkající se metodického postupu byly zaznamenány při realizaci tělovýchovných činností.

Cíl zaměřený na zdravý způsob života dítěte v MŠ je uskutečňován formou pravidelného otužování dětí studenou vodou, vycházkami a předplaveckou výchovou nejstarších dětí i zařazováním jógy.

Úroveň řízených činností mají spíše nadprůměrnou úroveň, i když byly zjištěny metodické nedostatky.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Ze shrnutí poznatků z výše sledovaných jevů lze konstatovat, že dvoutřídní mateřská škola má ke zvolenému výchovně vzdělávacímu programu velmi dobré personální, materiální i psychohygienické podmínky. Kladným zjištěním je inovované vybavení a zařízení jednotlivých tříd. Plánování a přípravě je učitelkami věnována dostatečná pozornost, ale málo je provázáno s dalšími činnostmi v průběhu dne. Metody a používané formy práce respektují osobnostní rozvoj dětí. Úroveň spolupráce a vzájemná komunikace je velmi dobrá. Věkově smíšené uspořádání dětí ve třídách je jednoznačným přínosem pro rozvoj citové a sociální oblasti.

Kvalitu vzdělávání ve sledovaných jevech lze celkově hodnotit velmi dobře.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Hlavní myšlenkou dlouhodobé koncepce je podpora zdraví dítěte. Zpracovaný koncept vychází z podrobné analýzy stavu podmínek a stanovuje nové dlouhodobé cíle týkající se postupné úpravy a změn prostředí a psychosociálních podmínek života dítěte v MŠ. Reálné koncepční záměry, kterými se ztotožňují rodiče a pracovníci školy, se v současné době ověřují a postupně naplňují. Roční plán práce má podobu „úkolovníku“, kdy jednotlivé úkoly koncepce jsou rozepsány do termínů a je určena zodpovědnost. Patří sem např. materiální zabezpečení podmínek vzdělávacího procesu, další vzdělávání učitelek, spolupráce s rodinou, základní školou, pedagogické porady a systém vnitřní kontroly.

Plánování ředitelky školy, které je promyšlené a tvoří ucelený systém má velmi dobrou úroveň.

Organizování

Organizační řád, který postihuje základní pravidla pro zajištění provozu, je velmi dobře zpracovaný. Deleguje kompetence a vymezuje povinnosti všem zaměstnancům. Jeho součástí je rozvrh pracovní doby, pracovní náplň, bezpečnost, informační systém a kritéria pro hodnocení pracovníků. Vzhledem k postavení mateřské školy (právní subjekt) je organizační struktura funkční a ředitelce umožňuje účinný způsob řízení.

Povinná dokumentace (evidence dětí) je vedena přehledně a v souladu s § 45b zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních ve znění pozdějších předpisů.

V mateřské škole velmi dobře funguje informační systém. Prostřednictvím každodenního kontaktu, plánováním, formou písemného sdělení na nástěnkách a realizováním pedagogických a provozních porad je zajišťována dostatečná informovanost zaměstnanců.

Škola má snahu otevírat se rodičovské veřejnosti. Mnozí rodiče využívají možnosti průběžně vstupovat do tříd nebo navštěvují a sledují práci dětí v zájmových kroužcích. Informovanost rodičů je dále zajišťována osobním kontaktem, prostřednictvím nástěnek a organizováním rodičovských schůzek. Škola nabízí rodičům řadu aktivit, které se realizují příležitostně k významným dnům např.: 50leté výročí existence školy, Vánoce, Den matek, loučení s předškoláky apod. O podmínkách provozu školy, povinnostech a právech se rodiče dozvídají prostřednictvím velmi dobře postaveného vnitřního řádu. Novým informačním prvkem se stal školní časopis „Větrník“.

Dle sdělení ředitelky vyplývá, že existuje velmi dobrá spolupráce s odbornými a vzdělávacími institucemi. Mateřská škola má aktivní kontakt se základní školou. Kromě vzájemných návštěv zprostředkovává setkání učitelek ZŠ s rodiči. Dobrá spolupráce je s dětskou zubní lékařkou, která provádí ve škole preventivní péči.

Škola věnuje pozornost dětem se specifickými schopnostmi a zájmy a to formou zájmových kroužků (výtvarný, dramatický, práce s flétnou, jóga, logopedická prevence). Tyto aktivity se konají v době vymezené ke klidovým aktivitám nebo v odpoledních hodinách. Pro nejstarší děti organizuje předplaveckou výchovu a systematickou přípravu na budoucí vzdělávání formou „Metody dobrého startu“. Výuku anglického jazyka zajišťuje lektor jiné organizace. Pro zájmové kroužky nemají učitelky zpracované rámcové plány činnosti.

Organizační struktura je funkční a má velmi dobrou úroveň. Pro realizaci zájmových aktivit bude potřeba zpracovat rámcový přehled cílových požadavků.

Vedení a motivování pracovníků

Součástí dokumentace ředitelky školy jsou objektivní kritéria pro hodnocení a odměňování všech pracovníků. K výčtu daných kritérií patří například přístup a kvalita práce, úroveň vzdělávací činnosti, zájem o další vzdělávání a podíl na dalších úkolech konaných nad rámec pracovních povinností. Půlročně provádí ředitelka hodnocení a s jeho výsledky pracovníky seznamuje. Vytvořený hodnotící systém je účinný a motivuje pracovníce k lepším výsledkům. Ředitelka uplatňuje participační styl řízení, respektuje návrhy a podněty pracovníků k případným změnám, podporuje zájem učitelek v odborném rozvoji. Zajišťuje dostatek odborné literatury a časopisů, efektivně využívá odbornosti učitelek při vedení zájmových útvarů. Svým pozitivním přístupem a jednáním s pracovníci usiluje o vytvoření velmi dobrých vztahů na pracovišti.

Systém vedení a motivování pracovníků má velmi dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Rámcový plán kontrolní činnosti, který je přílohou ročního plánu a organizačního řádu školy, je reálný a funkční. Ředitelka průběžně provádí kontrolu třídní dokumentace. Kromě toho například kontroluje materiální zabezpečení a organizaci zájmových kroužků, dodržování doby pro pobyt venku apod. Realizovanou kontrolou postihuje také práci provozních zaměstnanců. Zjištěné nedostatky řeší individuálním pohovorem nebo provozními poradami. Z realizace hospitační činnosti jsou prováděny záznamy, jejichž cíle korespondují s koncepčními záměry a stanovují závěry směřující ke kvalitnější práci, ale frekvence hospitací není zcela optimální.

Kontrolní činnost ředitelky školy má spíše nadprůměrnou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Souhrnně lze konstatovat, že mateřská škola má iniciativní vedení. Konkrétní koncepční záměry, které jsou všem jasné a jsou postupně realizovány. Plánování ředitelky školy je promyšlené a systémové. Promyšlená je i organizační struktura, která umožňuje efektivní řízení. Ředitelka klade důraz na dlouhodobý rozvoj v pedagogické oblasti, inovativní práce se odměňuje na základě motivujících kritérií. Funkční je informační systém. Pozitivním zjištěním je fakt, že škola do svého života zapojuje rodiče. Řízení školy je na velmi dobré úrovni.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Přeměna prostředí

Od poslední inspekční návštěvy došlo v mateřské škole k pozitivním změnám. Rekonstrukcí a novým vybavením školní jídelny se výrazně zlepšily psychohygienické podmínky pro stravování dětí. Pro pracovníky školy byla vybudována šatna včetně nového sociálního zařízení. Také se změnilo prostředí tříd, které byly vybaveny novým nábytkem pro děti.

Pro pobyt dětí venku je celoročně využívána rozsáhlá a velmi dobře vybavená dřevěnými průlezkami školní zahrada.

Významné dny

Mateřská škola si 14. října 1999 připomenula 50leté výročí své existence. K této příležitosti připravila zajímavý program pro děti, které oslavovaly narozeniny své školy celý týden. Vyvrcholením programu bylo vysazení lípy, jako symbol výročí. Pro pozvanou veřejnost (rodiče, samospráva, bývalí zaměstnanci a bývalí „absolventi školy“) škola připravila Den otevřených dveří spojený s pohoštěním a zábavným programem.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení mateřské školy do sítě škol a školských zařízení MŠMT ze dne 1. ledna 1998 pod č.j.: Z6/98,
- výkaz o mateřské škole 1999/2000,

- ředitelkou stanovená výjimka k maximálnímu počtu dětí,
- povinná dokumentace ve smyslu zákona ČNR č. 76/1998 Sb., o školských zařízeních ve znění pozdějších předpisů, týkající se evidence dětí,
- koncepce školy,
- roční plán práce,
- vnitřní řád,
- organizační řád,
- zápisy z kontrolní činnosti,
- záznamy z pedagogických a provozních porad,
- kritéria pro hodnocení pracovníků,
- plány výchovně vzdělávací práce,
- přehledy výchovně vzdělávací práce a další třídní dokumentace.

ZÁVĚR

Pozitiva:

- uplatňovaný osobnostní model výchovy,
- plnění koncepčních záměrů k zdravému životnímu stylu,
- kvalitní vybavení tříd pomůckami a hračkami, nápadité a inspirativní prostředí,
- pružná organizace činností,
- funkční a účinný systém plánování ředitelky školy,
- řízené a spontánní činnosti jsou v rovnováze, nosti
- otevřenost školy rodičům,
- nabídka a realizace dalších aktivit (zájmové kroužky).

Negativa:

- nedostatečné prostorové podmínky v tělocvičně,
- metodické chyby v systému plánování vzdělávací činnosti a v některých řízených činnostech,
- nízká frekvence hospitační činnosti.

Ve sledovaných oblastech česká školní inspekce hodnotí školu jako velmi dobrou.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Slávka Macháčková

Slávka Macháčková v.r.

V Teplicích dne 15. listopadu 1999

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. listopadu 1999

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Lenka Svobodová

Podpis

Lenka Svobodová v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	25. listopadu 1999	065 808/99-1130
Zřizovatel	25. listopadu 1999	065 808/99-1130

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		bez připomínek